

Вътрешноорганизационна политика за действия при деца в риск

**Фондация
“Заедно в час”**

септември 2018 г.

Съдържание:

Въведение	2
I. Цели на вътрешноорганизационната политика за действия при деца в риск на фондация “Заедно в час”	2
II. Принципи на вътрешноорганизационната политика за действия при риск за деца	3
III. Дефиниции и термини	5
IV. Обхват	7
V. Превенция	8
VI. Механизъм за сигнализиране	12
VII. Мониторинг и актуализиране	14
VIII. Приложения	15

Въведение

Фондация “Заедно в час” е създадена през 2010 г. по инициатива и с финансовата подкрепа на фондация „Америка за България“. Мисията на организацията е да осигури равен достъп до качествено образование на всяко дете в България независимо от населеното място, в което живее, училището, в което учи, етническият му произход и социално-икономическото положение на неговото/нейното семейство.

“Заедно в час” привлича и внимателно подбира мотивирани и опитни специалисти с високи постижения от различни сфери. В рамките на двугодишна програма за професионално и лидерско развитие те получават целенасочено обучение и подкрепа да работят като учители на ученици от уязвими общности в училища в цялата страна и да се развиват като образователни лидери в различни кариерни пътеки. Организацията изгражда общност от настоящи участници, възпитаници на програмата и ключови партньори от различни сектори, за да подпомогне ефективно и дългосрочно достъпа до качествено образование на всяко българско дете.

“Заедно в час” е част от международната мрежа Teach For All, чийто подход успешно се прилага в повече от 40 други държави на шест континента.

I. Цели на вътрешноорганизационната политика на действия при деца в риск на фондация “Заедно в час”

Визията на Фондация “Заедно в час” е всяко дете в България да има достъп до качествено образование.

Това включва:

1. Обществото и всички участници в образователния процес вярват, че всички ученици могат да учат и да постигат успехи, независимо от своя социално-икономически произход и от условията, в които семействата им живеят;
2. Учителската професия е престижна и желана професия, която привлича добре квалифицирани завършили студенти и професионалисти;
3. Знанията, уменията и нагласите, които учениците усвояват в училище, отговарят на нуждите на съвременната икономика и общество.
4. Системата на образованието има изградени механизми и гъвкавост, така че непрекъснато да се адаптира и подобрява, за да постигне горните резултати.

“Заедно в час” вярва, че за да има дълготрайно подобрене в българското училищно образование, има нужда от високо квалифицирани хора, които работят за постигането му.

В мисията и ценностите на “Заедно в час” са заложили уважението, спазването и защитата правата на децата като основа, върху която всяко дете има възможност да развие своя потенциал за интелектуално и социално-икономическо развитие и психоемоционално благополучие. Създаването на вътрешноорганизационна политика за действия при риск за деца

подкрепя разбиранията и принципите на фондация “Заедно в час” като организация, и всеки един от нейните служители в лично качество, че всички форми на риск за деца (като например злоупотреба, насилие, тормоз и експлоатация на деца и др.) са неприемливи.

Дейността на фондация “Заедно в час” **не е свързана с директна работа с деца**, но включва активна работа с участниците по програмата на “Заедно в час”, които като учители работят ежедневно с деца. Именно затова ние във фондация “Заедно в час” считаме за необходимо да създадем собствена вътрешна политика за действия при деца в риск.

Основна цел на **Вътрешната политика за действия при деца в риск** е да гарантира сигурността на децата, които имат контакт с представители на организацията в различни ситуации при реализиране на програмните дейности, проекти и взаимодействия, като спазва препоръките и разпоредбите на българското и международно законодателство в сферата на защита правата на детето. **Политиката съдържа набор от стандарти, които определят основните организационни принципи, процедури, правила на поведение, комуникация и взаимодействия с партньори, които гарантират, че ние полагаме усилия да не допуснем в работата си условия за причиняване на риск за деца и че реагираме законосъобразно при установяване на ситуация на риск за деца.**

Политиката си поставя за цел още да предотвратява и дава инструкции за действие при случаи, които могат да доведат до нарушаване на правата на децата. В нея са включени допълнителни ресурси и приложения, които подкрепят работата на екипа на “Заедно в час” и участниците на програмата за недопускане и сигнализиране при констатирани прояви на риск за деца.

Политиката е създадена от екипа на организацията след провеждане на проучване на съществуващите процедури и добри практики, нужди и възможности за подобрене на действията при деца в риск в работата на различните екипи на организацията и участниците в програмата. Политиката е съгласувана с експертния и управителния съвет на организацията, както и с български правни експерти. Нейното актуализиране и ревизиране се извършва на годишна база или своевременно при конкретни случаи, които изискват навременна реакция. Част от мерките, които са заложи в Политиката, могат да бъдат допълнително развивани с оглед на работния цикъл в организацията.

II. Принципи на вътрешноорганизационната политика за действия при риск за деца

Вътрешноорганизационната политика за защита на децата на фондация “Заедно в час” се позовава на Конвенцията за правата на детето на ООН; Изявлението на ООН по отношение на ликвидирането на сексуалните злоупотреби и експлоатация на деца и всички други конвенции на ООН, свързани с децата и:

[Закон за закрила на детето](#)

[Закон за защита от домашно насилие](#)

[Конвенция за правата на детето](#)

[Закона за борба с трафика на хора](#)

Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование

и други национални и международни добри практики. Политиката взема предвид също опита на организацията в създаване на работещи механизми и условия за закрила на децата.

При разработването ѝ сме се позовавали на стандартите за закрила на детето на Keeping Children Safe.

Принципите, на които се основава политиката за действия при риск за деца на “Заедно в час”, са:

- **Всички деца имат равни права за защита.**
- **В нашата работа поставяме на първо място опазването здравето, сигурността и живота и психоемоционалното благополучие на децата.**
- **Действията, които предприемаме във всеки един момент, се ръководят от най-добрия интерес на детето във връзка с неговата защита и зачитане на неговите права.**
- **Всеки член на екипа на “Заедно в час”, учителите по програмата на “Заедно в час”, стажантите и доброволците (които пряк контакт с деца и информация за деца при активности или проекти, изпълнявани от “Заедно в час”) имат отговорност да подкрепят условията на не-риск за децата, с които работят или са в контакт при изпълнение на служебните си задължения и отговорности.**
- **Фондация “Заедно в час” подкрепя и насърчава своите партньори да поемат отговорност за спазване на минималните изисквания за спазване на безопасността за деца, с които имат директен контакт при активности или проекти, изпълнявани от “Заедно в час”.**

Стратегия на имплементиране на Вътрешната политика за действия при деца в риск (наричана за кратко “Политиката”):

- **Осведомяване**

За ефективното приложение на Политиката се предприемат действия за нейното правилно разбиране и следване. Основните действия, които се предвиждат в тази посока, са представянето и обучението към членовете на фондация “Заедно в час”, участниците в програмата на “Заедно в час” и всички заинтересовани стажанти, партньори и съмишленици на организацията, членовете на УС и експертния съвет, които си сътрудничат с организацията, в случаи на контакт с деца в рамките на дейности и проекти, осъществявани от фондация “Заедно в час”.

- **Превенция**

С оглед превенция на риск за деца се предвижда Политиката да залегне в процедурите по прием на нови участници в програмата на “Заедно в час” и на служители в организацията. Също така е създадена ресурсна банка с релевантни наръчници, материали и координати на правителствени и неправителствени организации, които имат опит и отношение към работа с деца в риск, която да бъде на разположение на служителите, участниците в програмата и останалите страни с отношение към прилагането на Политиката.

- **Сигнализиране**

В Политиката са описани конкретни стъпки за сигнализиране при идентифициране на риск за деца и/или на случаи на причиняване на риск за деца от страна на участници в програмата, служители и други лица в договорни отношения с организацията “Заедно в час” в рамките на активности или проекти, пряко организирани от “Заедно в час”.

- **Последици от неизпълнението на политиката и дисциплинарна отговорност**

Нарушаването на Политиката за действия при деца в риск от страна на служители на фондация “Заедно в час” подлежат на дисциплинарни действия (съответно забележка, предупреждение за уволнение или уволнение по препоръка на прекия мениджър). Нарушаване на Политиката от страна на участници в програмата на “Заедно в час” ще бъде докладвана към релевантните екипи “Въведение в програмата” и “Обучение и подкрепа втора година” и въз основа на случая може да бъде отправена препоръка от страна на тези екипи за изключване на участника от програмата.

- **Мониторинг**

За осигуряване на следването на Политиката по-долу са описани отговорните лица [Приложение 1].

III. Дефиниции и термини

Дефиниция на “дете” съгласно приетия [Закон за закрила на детето чл.2:](#)

“Дете е всяко физическо лица до навършването на 18 години.”

Дефиниция “**риск за дете/деца**” и “**дете/деца в риск**”: дете в риск е дете, което е:

- претърпяло и/или е било свидетел на всяка форма на насилие и/или експлоатация (дефинирани по-долу);
- претърпяло е ограничения на правата си въз основа на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, имуществено състояние, религия, образование и убеждения или наличие на увреждане;
- било е въввлечено в дейности, неблагоприятни за неговото физическо, психическо, нравствено и образователно развитие;
- претърпяло е нарушаващи неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие и форми на въздействие, противоречащи на неговите интереси;
- упражнявало е или е било въввлечено да упражнява просия, проституция, разпространяване на порнографски материали и получаване на неправомерни материални доходи, както и ако спрямо него е упражнявано сексуално насилие;
- било е въввлечено в политически, религиозни и синдикални дейности;
- било е въввлечено в трафик на хора;
- било е въввлечено в извършването на нарушения на закона;
- не са били спазени правата му за закрила на личността (описани в [Закона за закрила на детето](#), чл. 11а);
- било е обект на престъпления или има непосредствена опасност за живота или здравето му (например изгубено е, в безпомощно състояние е или е останало без надзор, в т.ч. и е претърпяло изоставяне);
- и всички описани случаи на нарушаване на права на деца, описани в [Закона за закрила на детето](#).

Допълнително, "дете в риск", което подлежи на специализирани мерки за закрила и подпомагане, е дете,:

- а) чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени, или детето е останало без тяхната грижа;
  - б) което е жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унизително отношение или наказание в или извън семейството му;
  - в) за което съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие;
  - г) което страда от увреждания, както и от труднолечими заболявания, констатирани от специалист;
  - д) за което съществува риск от отпадане от училище или което е отпаднало от училище.
- [\(Закон за закрила на детето. Допълнителни разпоредби\)](#)

Дефиниции на **“насилие”**, **“физическо насилие”**, **“психическо насилие”**, **“сексуално насилие”** и **“пренебрегване”** (**“неглижиране”**) съгласно секция “Допълнителни разпоредби” (§1, т.1) на допълнителната разпоредба на [Правилника за прилагане на закона за закрила на детето \(ППЗЗД\) \(§1. т. 2, 3, 4 и 5\)](#):

1. „Насилие” над дете е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда.
2. „Физическо насилие” е причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание без разстройство на здравето.
3. „Психическо насилие” са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, подигравателно отношение, заплахата, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда.
4. „Сексуално насилие” е използването на дете за сексуално задоволяване. „Блудстване” се разбира в закона като развратни действия, с които се цели възбуждането или удовлетворяването на полово желание без съвкупление. Престъпление е и предоставянето в интернет или по друг начин на информация за лице, ненавършило 18 г., за да се установи контакт с него, за извършване на блудствено действие, съвкупление, полово сношение, проституация или за създаване на порнографски материал, както и използването на такава информация за лице, ненавършило 14 години, със същите цели (НК, чл. 155а).
5. „Пренебрегване” е неуспехът на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури развитието на детето в една от следните области: здраве, образование, емоционално развитие, изхранване, осигуряване на дом и безопасност, когато е в състояние да го направи.
6. „Изоставяне” е траен отказ на родител, настойник или попечител да полага грижи за дете.

Дефиниция на **“домашно насилие”** съгласно приетия [Закон за защита от домашно насилие \(ЗЗДН\)](#): Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 22.12.2009 г.) (1) „Домашно насилие е всеки акт на физическо, сексуално, психическо, емоционално или икономическо насилие, както и опитът за такова насилие, принудителното ограничаване на личния живот, личната свобода и личните права, извършени спрямо лица, които се намират в родствена връзка, които са или са били в семейна връзка или във фактическо съпружеско съжителство. (2) За психическо и

емоционално насилие върху дете се смята и всяко домашно насилие, извършено в негово присъствие.”

Дефиниция на **“трафик на хора”** съгласно НК на Р България, чл. 159а, ал. 1: “(к)ойто набира, транспортира, укрива или приема отделни лица или групи от хора с цел да бъдат използвани за развратни действия, за принудителен труд, за отнемане на телесни органи или за да бъдат държани в принудително подчинение независимо от съгласието им”.

“Ранен брак”: Деца в риск са и лица под 16-годишна възраст, които са принудени по силата на родителската власт да заживее съпружески с друго (НК, чл. 190). Риск за дете е и когато лице под 16-годишна възраст заживее съпружески с някого. Престъпление е, когато родител, друг сродник или настойник разрешава срещу заплащане/откуп негова дъщеря или сродница да встъпи в брак, както и когато лице участва в такава сделка (НК, чл. 178).

Риск за дете е лице под 18-годишна възраст, **прието на работа без надлежно разрешение** (НК, чл. 192а).

Риск за дете е склоняването му и/или използването му с цел **просия** на дете, включително и от негов родител или настойник (НК, чл. 189).

IV. Обхват

Вътрешноорганизационната политика на фондация “Заедно в час” за действия при деца в риск се отнася за всички служители на организацията, всички участници по програмата на “Заедно в час”; а в случаи на контакт с деца в рамките на активности или проекти на “Заедно в час” и за членове на управителния и експертния съвет на фондацията, стажанти, както и за членове партньорските организации, с които работим.

Под служители разбираме всички хора, които работят в организацията:

- по трудови договори;
- на граждански договор и тяхната работа предполага пряк контакт с деца и/или с информация за деца (в това число и възпитаници на програмата, които продължават да имат договорни отношения с организацията по различни проекти след приключване на двете години в училище);
- стажанти и доброволци в организацията, които пряк контакт с деца и/или с информация за деца.

Под участници в програмата на “Заедно в час” разбираме всички участници в програмата на фондацията за професионално и лидерско развитие по време на двете години, в които преподават в училище.

Под партньори разбираме всички партньорски организации - институции, НПО, корпоративни организации, дарители, с които работи фондацията в изпълнение на своята работа; международните партньори от мрежата Teach For All и други международни организации; гости и посетители, медии и техни представители, които имат пряк контакт с деца в рамките на активности или проекти, осъществявани от “Заедно в час”.

V. Превенция

Действията при установен риск за деца е както организационна, така и лична отговорност на всеки един от служителите в организацията и участниците по програмата на “Заедно в час”. За да гарантира недопускането на риск за деца, фондацията следва следните стъпки и действия:

1. Оценка / намаляване на риска

Настоящата Политика е изготвена въз основа на консултации с учители, възпитаници, служители на организацията и външни експерти в периода 2017-2018 г. с цел Политиката да изходи от нуждите, които те са идентифицирали в следствие на опита си до момента. Политиката също интегрира обратна връзка от член на експертния съвет на организацията и юрист.

Фондация “Заедно в час” използва правила, процедури и практики за превенция на риска от злоупотреба с деца в своята работа още от своето създаване. С оглед на недопускане на риск за деца в работата на различните функции и настоящи практики в организацията, те са прегледани през критериите и принципите на тази Политика. Те са оценени от гледна точка на риска за деца и ако е необходимо, ще бъдат предприети съответните мерки за неговото намаляване.

Фондация “Заедно в час” има предвид Политиката и нейните принципи при подготовката на релевантни нови елементи и структури в своята работа, нови проекти и дейности, в които участват деца и/или се отнасят до деца.

2. Набиране на персонал/доброволци/стажанти

Подборът на персонал, в това число служители, участници в програмата на “Заедно в час” (учители) и стажанти, е ключов елемент в осъществяването мисията и дейностите на организацията.

Политиката на организацията за наемане на персонал се основава на ясни процедури за подбор, ясно дефинирани критерии към кандидатите за участници в програмата, разписани длъжностни характеристики, вътрешна система за професионално и личностно развитие, вътрешна система за подкрепа, обучение и супервизия, вътрешна система за мониторинг и оценка на качеството.

Следните практики при набирането на персонал, участници в програмата на “Заедно в час”, стажанти и членове на управителен и експертен съвет, целят да елиминират риска за деца, проявено от страна на организацията “Заедно в час”:

Наемане на служители

Всички служители в екипа на организацията се наемат чрез конкурс, при ясни условия за квалификация, професионален опит и описание на длъжността, която ще заемат. Процесът на подбор за служители в екипа следва да е съобразен с принципите на работа, описани в Политиката (например изследване на отношението към общности или реакция при несправедливост) в случаите, когато служителят ще има директна работа с деца. В тези случаи по преценка на прекия ръководител процедурата за наемане може да включва и оценка на склонността на служителя да предизвиква и/или пренебрегва риск за деца, както и предишни случаи на участие в риск за деца (например чрез устни или писмени препоръки от хора, работили директно с кандидата).

Всички служители се запознават с Политиката за действия при деца в риск при започване на работа в организацията, за което подписва декларация [вж. Приложение 2а], а на годишна база при ревизиране и актуализиране се уведомяват за направените промени и допълнения. Мениджърът на всеки служител следи за неговото развитие, предприема действия и сигнализира до отговорника за Политиката при съмнения за риск за деца, които съвпадат с описаните в тази Политика.

Всички служители на организацията се назначават на шестмесечен изпитателен срок.

Приемане на нови участници в програмата на “Заедно в час” за професионално и лидерско развитие

Участниците в програмата на “Заедно в час” са свързаните лица с организацията, наети чрез споразумение за участие в програмата. Като учители те имат директен контакт и работа, свързана пряко с деца. В тази им роля за тях освен принципите в тази Политика в пълна сила важат и всички изисквания за педагогическите специалисти в страната, свързани с опазването и защитата на децата.

Заради пряката работа с деца за участниците в програмата на “Заедно в час” важат и много стриктни правила за подбор, които включват и превенция във връзка с риск за деца.

Подборът за участници в програмата включва прецизно разработен тристепенен процес (1. Онлайн формуляр и тест за аналитично мислене; 2. Провеждане на интервю със специално обучен служител на организацията; 3. Център за оценяване). Нагласите, поведението и реакциите (в т.ч. изказвания и/или действия, които сигнализират за риск за нарушаване на правата на децата) към деца и в частност към деца от непривилегирани общности са ключова част от критериите за подбор на участници и се проследяват с голямо внимание по време на процеса на подбор. Представянето на кандидат по тези критерии има важно значение за финалното решение за включване му/й в програмата. Всички участници също така преминават задължително през допълнително интервю/одобрение от директора на училището, в което ще преподават, преди започване на работа.

При подписване на договор за участие в програмата участниците се запознават с Политиката, като се задължават да спазват нейните принципи и правила с подписване на декларация.

В рамките на обучението на участниците в програмата ще бъдат заложили още специални елементи и тренинги, свързани с развиване на умения, знания и компетенции за реакция при риск за децата.

Всеки участник в програмата в рамките на двете години в училище работи с личен ментор - координатор, който следи за неговото развитие, предприема действия и сигнализира до отговорника за политиката при съмнения за риск за деца.

Работа/подбор с други свързани лица

Под други свързани лица се разбират стажанти в офиса на организацията, партньори - корпоративни, НПО, индивидуални лица, дарители, управителен и експертен съвет, съмишленици и посланици.

Съответните организации и лица традиционно не осъществяват регулярна директна работа с деца в рамките на сътрудничеството с организацията, освен ако това не е заложено в рамките на тяхната основна дейност, когато съответно се регулира от техните вътрешни механизми.

Когато другите свързани лица имат спорадични контакти с деца във връзка със сътрудничеството си със “Заедно в час”, организацията подсигурява, че всички те са запознати с

настоящата Политика, за което подписват декларация [Приложение 3]. Препоръчва се те да бъдат съпроводени от служител на фондация “Заедно в час” или участник по програмата на “Заедно в час” при посещения в класни стаи и контакти с деца.

При наемането на стажанти/доброволци по преценка на прекия ръководител може да се осъществи проверка на препоръки от предишен работодател или друго лице с преки наблюдения (ментор, учител и пр.) за работа с деца.

При всички останали свързани лица и организации по преценка на прекия ръководител/член на екипа може да се прави проверка на препоръки, за да се гарантира спазването на безопасност за деца.

3. Кодекс на поведение

Служителите и участниците в програмата на “Заедно в час” са обединени от мисията за предоставяне на достъп до качествено образование за всяко дете в България. Основният етичен кодекс на поведение за служителите на организацията и участниците в програмата е организиран около шестте организационни ценности [Вж. Подробно описание в Приложение 4]:

- Уважение и скромност
- Професионализъм
- Фокус върху резултатите и дългосрочното въздействие
- Ефективно сътрудничество
- Предприемачески дух
- Постоянно учене

Всеки служител и участник е запознат с организационните ценности още в процеса на кандидатстване за позиция в организацията или участие в програмата на “Заедно в час”. Организационните ценности са включени в договорите на всички служители и участници. Към тях се реферира при вземането на решения, свързани с реакция при ежедневните дейности и ключови решения за организацията и членовете на общността на “Заедно в час”. Регулярно в ежемесечни дискусии ценностите са фокус на групови вътрешноорганизационни срещи, свързани с работата на членове на организацията и участници в програмата. В ценностите са заложили и основните принципи, посочени от Политиката, които всеки един от служителите и участниците в програмата на “Заедно в час” е задължен да следва.

4. Обучения за риск за деца

Всички служители и участници в програмата на “Заедно в час” (и при отделна нужда за стажанти и членове на управителни органи и партньори при пряк контакт с деца и на достъп до информация за деца по проекти и дейности, ръководени от “Заедно в час”) следва да бъдат запознати с политиката на организацията за действия при риск за деца. Те получават екземпляр от политиката и подписват декларация, с която удостоверяват, че са я получили, прочели и разбрали [Вж. Приложение 2а,б].

Декларацията съдържа данни за трите имена на служителя/участника, подпис, дата и град. Декларацията се съхранява в рамките на до 5 години от датата на нейното подписване с ограничен достъп (до нея имат достъп отговорните лица по Политиката; служителят/участникът). Информацията, посочена в декларацията, ще се използва само за

целите на настоящата Политика за доказване, че служителят/участникът е запознат с Политиката.

За участниците в програмата на “Заедно в час” са предвидени допълнителни обучителни модули и по време на заложените им обучения в рамките на програмата, подготвени с подкрепата на външни експерти или вътрешния екип обучители.

Отговорникът за политиката създава **банка с ресурси**, които помагат при идентифициране на риск за деца, включително контакти с релевантни външни експерти и институции. Отговорникът споделя тази банка с ресурси регулярно и я обновява при годишна ревизия на политиката или при възникнала друга нужда.

Политиката и споделените ресурси са представени пред новопостъпили участници в програмата по време на въвеждащото им обучение преди директен контакт с деца, както и пред всеки нов член на екипа по време на въвеждащите срещи/обучения в организацията. Отговорникът за политиката запазва правото да предложи и организира допълнителни обучения спрямо възникнали нужди.

Организацията ще разполага в банката с ресурси и със списък с контакти на други институции, организации и професионалисти, работещи в областта на деца в риск.

5. Комуникации

В своята външна и вътрешна комуникация фондация “Заедно в час” се задължава да спазва правата на децата, като подsigурява, че няма да накърнява достойнството на децата, семействата и общностите, в които работи.

Когато в своята комуникация фондация “Заедно в час” използва истински истории и визуални материали, в които присъстват деца, организацията се задължава да спазва определени правила и процедури, които да предпазват децата и да отговарят на нормативните изисквания, заложи в Конвенцията на ООН за правата на детето и реда, установен с: Конституцията на Република България, чл. 32, Закона за закрила на детето и Закона за защита на личните данни.

При заснемане на деца за външна комуникация задължително ще се изисква предварително подписана декларация от родител/настойник/попечител за разрешение снимките да се използват за посочените цели в съответната декларация [Вж. Приложение 5, 6].

Декларацията съдържа данни за трите имена на родителя/настойника/попечителя на детето (когато то не е навършило 14 г.) и трите имена на детето; подпис на родителя/настойника/попечителя; дата и град. Декларацията се съхранява в рамките на до 1 година от датата на нейното подписване с ограничен достъп (до нея имат достъп отговорните лица по Политиката; родителят/настойникът/попечителят на детето; детето, ако е навършило 14 г.). Информацията, посочена в декларацията, ще се използва само за целите на настоящата Политика за доказване, че детето (навършило 14 г.) и неговият родител/настойник/попечител са запознати с Политиката и са съгласни/е съгласно за участие във визуални материали на фондация “Заедно в час”.

При заснемане на деца се спазват разпоредбите за спазване на правата на личността на детето, описани в Закона за закрила на детето, чл. 11 а:

“1) Сведения и данни за дете не се разгласяват без съгласието на неговите родители или законни представители освен в случаите по чл. 7, ал. 1.

2) В случаите, когато спрямо дете е предприета мярка за закрила, не могат да бъдат разгласявани сведения и данни за детето без писмено становище на органа за закрила, предприел мярката.

3) Когато детето е навършило 14 години, се взема и неговото съгласие за разгласяване на сведения и данни.”

При комуникацията във връзка с децата следва да се използват снимки/видео материали, които са благоприлични, почтителни и не представят децата като жертви. Децата следва да са облечени подходящо, а позите, които биха могли да бъдат възприети като събуждащи сексуални асоциации, следва да се избягват.

Отчитаме, че в спецификата на нашата работа в уязвими общности може да има случаи, в които децата биха могли да бъдат жертви, например на бедността. В тези случаи достойнството на детето следва да бъде съхранено, като същевременно реалността се представи по подходящ начин.

При споделяне на истински истории с участието на деца, когато има риск те да предизвикат нарушаване правата на децата или тяхното достойнство, ще бъдат променяни имената на децата и друга идентифицираща информация, така че да се подсигури тяхната сигурност.

При споделяне на публикации в социалните мрежи в каналите на “Заедно в час” се прилагат процедури на недопускане на изказвания или публикации от страна на потребители, които създават риск за деца.

6. Отговорност

Политиката е одобрена от управителния съвет, след интегрирана обратна връзка от юрист и представител на експертния съвет на “Заедно в час”. Отговорникът за политиката в организацията е главно лице за контакт при въпроси относно политиката.

Отговорни служители в “Заедно в час” за вътрешната политика за действия при деца в риск и отговорен за политиката за действия при деца в риск в експертния съвет на “Заедно в час” са упоменати в Приложение 1.

7. Партньорства

При осъществяването на партньорства с други организации и физически лица, които включват контакт с деца в рамките на активности или проекти, осъществявани от “Заедно в час”, Фондация “Заедно в час” уведомява и изисква от отсрещната страна да спазва Политиката.

VI. Механизъм за сигнализиране

С настоящата Политика фондация “Заедно в час” регламентира наличието на безопасен и надежден механизъм за сигнализиране на случаи на риск или съмнения за такъв при защитата правата на децата в дейностите на своята работа [вж. **Приложение 4**].

Целта на механизма е да гарантира, че информацията от/за потенциален риск за дете стига до лице или организация, които могат да реагират по адекватен начин и да са съобразни най-добрия интерес на детето.

Всеки такъв сигнал се приема и разглежда сериозно и отговорно, като се спазва принципът за поверителност на информацията. Приоритетът винаги е бъде безопасността и най-добрият интерес на детето.

Определят се вътрешни и външни нива за сигнализиране. Те се използват съобразно степента на риска. Всички лица (служители, участници по програмата на “Заедно в час”, стажанти, посетители, представители на партньори), свързани с дейност на “Заедно в час”, носят лична отговорност да информират и сигнализират за съмнения, опасения или доказателства за риск или рискова ситуация на деца и младежи, ако са идентифицирали такива в своята работа с деца в активности или проекти, пряко организирани и осъществявани от организация “Заедно в час”.

Всеки сигнал за дете в риск се насочва в писмена форма по имейл или устно към прекия мениджър/ръководител (за участниците по програмата на “Заедно в час” - координатор на участника) на съответния екип или директно към Отговорника за Политиката.

В подкрепа на обективното и безпристрастно разследване на постъпилите сигнал, ръководителят може да сформира комисия за вътрешно разследване, която разглежда сигнала и прави проверка, предприема следващи стъпки и взема решение за конкретни действия (например свързани с информиране на вътрешни (сформиране на комисия вътре в организацията, мениджърски екип) или външни структури (родители, училище, социални служби, полиция и др)).

Постъпването на сигнал за риск за дете/деца се докладва своевременно и до отговорния служител във фондация “Заедно в час” за Политиката по имейл или устно. Отговорният служител за Политиката подкрепя комисията и прекия мениджър при изследване на конкретните случаи и/или може самостоятелно да сформира комисия.

При получаване на сигнали срещу служител на организацията, участник в програмата на “Заедно в час”, стажант или друго свързано лице, което е било в пряк контакт с деца в рамките на активности или проекти, организирани от “Заедно в час”, се предприема своевременно разследване на случая с включването на прекия мениджър на служителя и/или други ключови лица, под чието ръководство е участникът по програмата (координатор, мениджър, директор на училището и др.). Ако сигналът е свързан с криминално деяние спрямо дете/деца, то ще бъде докладвано на властите преди да се предприемат действия или да се информира предполагаемия извършител, за да е сигурно, че вътрешното разследване няма да компрометира законното.

Вътрешните разследвания се ръководят от мениджъра на съответния екип или от Отговорния служител за Политиката, ако случаят го налага. Изясняването на случая включва интервюта с всички страни, включително свидетели, за да се съберат всички свързани със сигнала подробности, събиране и разглеждане на обяснения и обективна информация, съотносими към сигнала.

Ако след разследване на сигнала се установи нарушение на описаните в Политиката принципи и ценностите на организацията, се предприемат стъпки за отстраняване на лицето/лицата от програмата/организацията и заеманите длъжности по съответния административен ред. Ако случаят съответства на описаните в българското законодателство действия срещу деца, търпящи законово наказание, информацията за тях се споделя на съответните отговорни държавни власти.

Всички сигнали и информация, отнасяща се до допускане на риск за деца, са документирани и съхранявани конфиденциално от отговорника по Политиката.

Регистърът се води и съхранява в онлайн формат на защитено място, като информация се пази секретно с достъп единствено на Отговорника, а поверителността на всички замесени лица ще бъде уважавана. Поверителността ще бъде нарушавана само и ако е в най-добрия интерес на детето и спрямо изискванията на българското законодателство. Регистърът на информация и случаи ще бъде използван за бъдещо подобряване на настоящата Политика, както и въвеждането на допълнителни практики и механизми, според разпознатите нужди от Отговорника и екипа.

VII. Мониторинг и актуализиране

С цел мониторинг за проследяване на политиката, Отговорникът за политиката в организацията следи за:

1. Наличие на подписи от членовете на екипа и участниците в програмата, които са запознати с политиката при постъпване на длъжност или след ревизия на политиката.
2. Наличие на подписи за запознаване с Политиката от партньори и др. личности, които имат или нямат преки договорни отношения с Фондация “Заедно в час”, при техен пряк контакт с деца или информация за деца при дейности или проекти, пряко ръководени от “Заедно в час”.
3. Наличие на ясно заявени и достъпни стъпки (механизъм) за реакция и споделени контакти на отговорника за политиката в организацията.
4. Наличие на достъпна банка с ресурси, които помагат за прилагането на стъпките описани в Политиката.
5. Информирание и подкрепа на съответните екипи при нужда от ревизия на конкретни дейности и документи с цел действия при деца в риск.

Политиката се преразглежда и ревизира веднъж годишно или при идентифицирана нужда от отговорника за Политиката в организацията. Промените се одобряват от мениджърския екип на организацията и управителния съвет.

VIII. Приложения

Приложение 1: Отговорни служители в “Заедно в час” и в експертния съвет на “Заедно в час”:

Отговорни служители в “Заедно в час” за вътрешната политика за действия при деца в риск са **Михаела Виденова** и **Ивелина Пашова**.

Отговорен за политиката за действия при деца в риск в експертния съвет на “Заедно в час” е г-жа **Сара Перин**.

Приложение 2а: Декларация за запознаване с Политиката

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно запознаване с Вътрешна политиката за действия при риск за деца на
Фондация “Заедно в час“

.....
/име, презиме, фамилия/

служител във Фондация “Заедно в час” на длъжност .....

Декларирам, че съм запознат/а с вътрешната политика за действия при риск за деца на фондация “Заедно в час” и приемам да спазвам изискванията, указанията и принципите, описани в Политиката.

Декларатор:
/име, подпис/

Дата:

Декларацията съдържа данни за трите имена на служителя, подпис, дата и град. Декларацията се съхранява в рамките на до 5 години от датата на нейното подписване с ограничен достъп (до нея имат достъп отговорните лица по Политиката; служителят). Информацията, посочена в декларацията, ще се използва само за целите на настоящата Политика за доказване, че служителят е запознат с Политиката и приема да спазва изискванията в нея.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно запознаване с Вътрешна политиката за действия при риск за деца на
Фондация “Заедно в час“

.....
/име, презиме, фамилия/

участник по програмата на “Заедно в час”, прием..... Г.
в училище .....

Декларирам, че съм запознат/а с вътрешната политика за действия при риск за деца на фондация “Заедно в час” и приемам да спазвам изискванията, указанията и принципите, описани в Политиката.

Декларатор:
/име, подпис/

Дата:

Декларацията съдържа данни за трите имена на участника, подпис, дата и град. Декларацията се съхранява в рамките на до 2 години от датата на нейното подписване с ограничен достъп (до нея имат достъп отговорните лица по Политиката; участникът). Информацията, посочена в декларацията, ще се използва само за целите на настоящата Политика за доказване, че участникът е запознат с Политиката и приема да спазва изискванията в нея.

Приложение 3: Декларация за запознаване с Политиката от партньори и др. при пряк контакт с деца / информация за деца при дейности или проекти, пряко ръководени от ЗВЧ

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно запознаване с Вътрешна политиката за действия при риск за деца на
Фондация “Заедно в час“

.....
/име, презиме, фамилия/

участващ/а в проект и/или активност на Фондация “Заедно в час“ .....

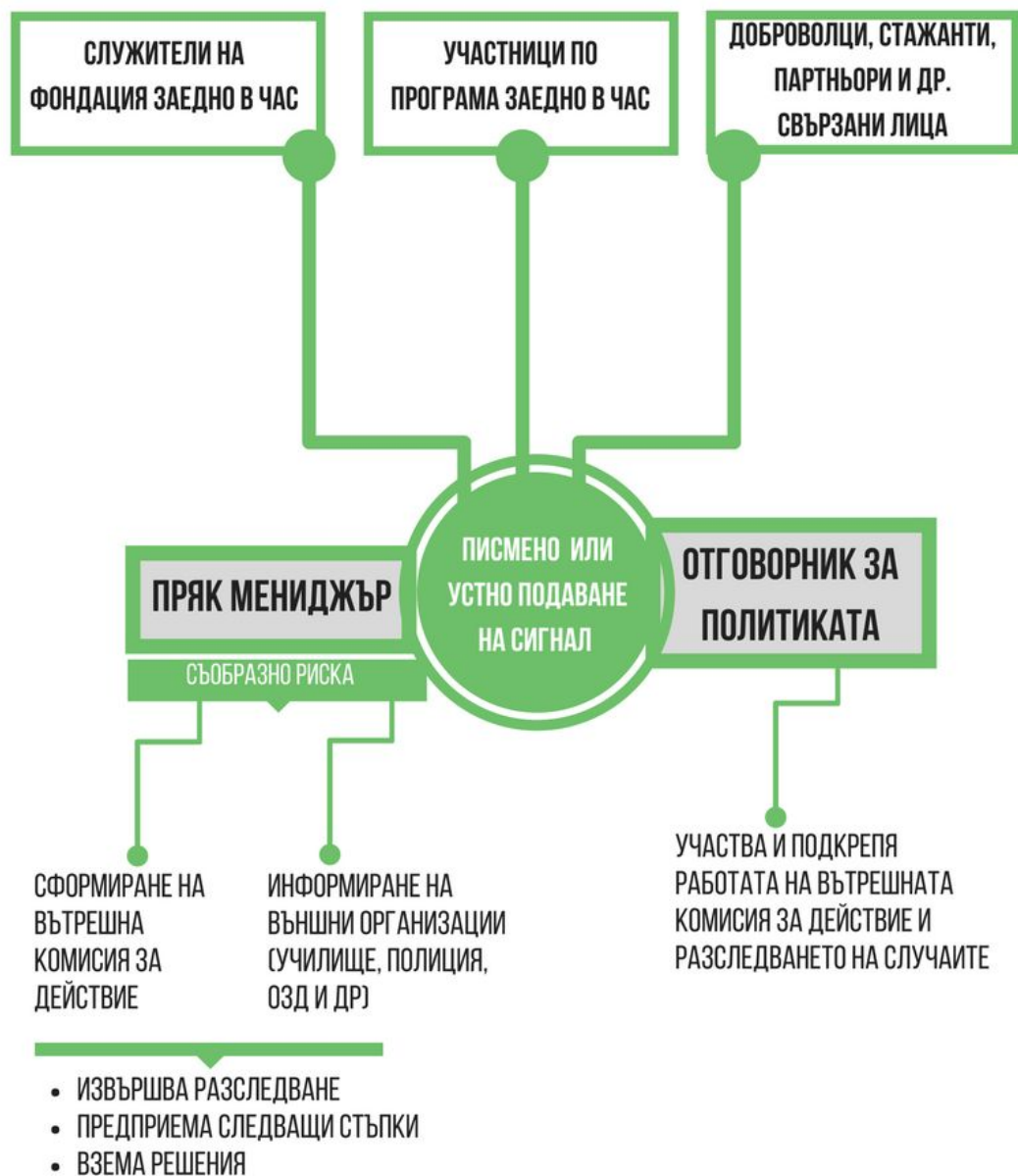
Декларирам, че съм запознат/а с вътрешната политика за действия при риск за деца на фондация “Заедно в час” и приемам да спазвам изискванията, указанията и принципите, описани в Политиката.

Декларатор:
/име, подпис/

Дата:

Декларацията съдържа данни за трите имена на лицето, подпис, дата и град. Декларацията се съхранява в рамките на до 1 година от датата на нейното подписване с ограничен достъп (до нея имат достъп отговорните лица по Политиката; лицето). Информацията, посочена в декларацията, ще се използва само за целите на настоящата Политика за доказване, че лицето е запознато с Политиката и приема да спазва изискванията в нея.

Приложение 4: Процедура за докладване при нарушаване на политиката

ДЕКЛАРАЦИЯ

Долуподписаният/та (*три имена*)

_____, в
качеството ми на законен представител на (*три имена на детето*)

_____,
декларирам, че съм съгласен синът ми/дъщеря ми / детето под мое попечителство/настойничество да участва в заснемането и използването на снимки/видео/интервю. Снимките могат да бъдат използвани в рекламни, промоционални и/или обучителни материали на фондация “Заедно в час”.

Запознат съм с естеството на събитието и условията за участие на сина/дъщеря ми.

Дата:

Град:

Декларатор: _____
(Подпис)

Стр. 1 от 2 от Декларацията

В своята външна и вътрешна комуникация фондация “Заедно в час” се задължава да спазва правата на децата, като подсигурира, че няма да накърнява достойнството на децата, семействата и общностите, в които работи.

Когато в своята комуникация фондация “Заедно в час” използва истински истории и визуални материали, в които присъстват деца, организацията се задължава да спазва определени правила и процедури, които да предпазват децата и да отговарят на нормативните изисквания, заложи в Конвенцията на ООН за правата на детето и реда, установен с: Конституцията на Република България, чл. 32, Закона за закрила на детето и Закона за защита на личните данни.

При заснемане на деца за външна комуникация задължително ще се изисква предварително подписана декларация от родител/настойник/попечител за разрешение снимките да се използват за посочените цели в съответната декларация.

Декларацията съдържа данни за трите имена на родителя/настойника/попечителя на детето (когато то не е навършило 14 г.) и трите имена на детето; подпис на родителя/настойника/попечителя; дата и град. Декларацията се съхранява в рамките на до 1 година от датата на нейното подписване с ограничен достъп (до нея имат достъп отговорните лица по Политиката; родителят/настойникът/попечителят на детето; детето, ако е навършило 14 г.). Информацията, посочена в декларацията, ще се използва само за целите на настоящата Политика за доказване, че детето (навършило 14 г.) и неговият родител/настойник/попечител са запознати с Политиката и са съгласни/е съгласно за участие във визуални материали на фондация “Заедно в час”.

При заснемане на деца се спазват разпоредбите за спазване на правата на личността на детето, описани в Закона за закрила на детето, чл. 11 а:

“1) Сведения и данни за дете не се разгласяват без съгласието на неговите родители или законни представители освен в случаите по чл. 7, ал. 1.

2) В случаите, когато спрямо дете е предприета мярка за закрила, не могат да бъдат разгласявани сведения и данни за детето без писмено становище на органа за закрила, предприел мярката.

3) Когато детето е навършило 14 години, се взема и неговото съгласие за разгласяване на сведения и данни.”

При комуникацията във връзка с децата следва да се използват снимки/видео материали, които са благоприлични, почтителни и не представят децата като жертви. Децата следва да са облечени подходящо, а позите, които биха могли да бъдат възприети като събуждащи сексуални асоциации, следва да се избягват.

Отчитаме, че в спецификата на нашата работа в уязвими общности може да има случаи, в които децата биха могли да бъдат жертви, например на бедността. В тези случаи достойнството на детето следва да бъде съхранено, като същевременно реалността се представи по подходящ начин.

При споделяне на истински истории с участието на деца, когато има риск те да предизвикат нарушаване правата на децата или тяхното достойнство, ще бъдат променяни имената на децата и друга идентифицираща информация, така че да се подсигури тяхната сигурност.

При споделяне на публикации в социалните мрежи в каналите на “Заедно в час” се прилагат процедури на недопускане на изказвания или публикации от страна на потребители, които създават риск за деца.

За контакт: Фондация “Заедно в час”, бул. Цариградско шосе 111В, София 1784, тел. +359 2 988 06 88.

Стр. 2 от 2 от Декларацията

Приложение 6 за съгласие за участие в снимки/видео при деца, навършили 14 г.:

ДЕКЛАРАЦИЯ

Долуподписаният/та (*три имена*)

_____

роден/а на.....,

декларирам, че съм съгласен/а да участвам в заснемането и използването на снимки/видео/интервю. Снимките могат да бъдат използвани в рекламни, промоционални и/или обучителни материали на фондация “Заедно в час”.

Запознат съм с естеството на събитието и условията за участие.

Дата:

Град:

Декларатор: _____
(Подпис)

Стр. 1 от 2 от Декларацията

В своята външна и вътрешна комуникация фондация “Заедно в час” се задължава да спазва правата на децата, като подсигурява, че няма да накърнява достойнството на децата, семействата и общностите, в които работи.

Когато в своята комуникация фондация “Заедно в час” използва истински истории и визуални материали, в които присъстват деца, организацията се задължава да спазва определени правила и процедури, които да предпазват децата и да отговарят на нормативните изисквания, заложи в Конвенцията на ООН за правата на детето и реда, установен с: Конституцията на Република България, чл. 32, Закона за закрила на детето и Закона за защита на личните данни.

При заснемане на деца за външна комуникация задължително ще се изисква предварително подписана декларация от родител/настойник/попечител за разрешение снимките да се използват за посочените цели в съответната декларация.

Декларацията съдържа данни за трите имена на родителя/настойника/попечителя на детето (когато то не е навършило 14 г.) и трите имена на детето; подпис на родителя/настойника/попечителя; дата и град. Декларацията се съхранява в рамките на до 1 година от датата на нейното подписване с ограничен достъп (до нея имат достъп отговорните лица по Политиката; родителят/настойникът/попечителят на детето; детето, ако е навършило 14 г.). Информацията, посочена в декларацията, ще се използва само за целите на настоящата Политика за доказване, че детето (навършило 14 г.) и неговият родител/настойник/попечител са запознати с Политиката и са съгласни/е съгласно за участие във визуални материали на фондация “Заедно в час”.

При заснемане на деца се спазват разпоредбите за спазване на правата на личността на детето, описани в Закона за закрила на детето, чл. 11 а:

“1) Сведения и данни за дете не се разгласяват без съгласието на неговите родители или законни представители освен в случаите по чл. 7, ал. 1.

2) В случаите, когато спрямо дете е предприета мярка за закрила, не могат да бъдат разгласявани сведения и данни за детето без писмено становище на органа за закрила, предприел мярката.

3) Когато детето е навършило 14 години, се взема и неговото съгласие за разгласяване на сведения и данни.”

При комуникацията във връзка с децата следва да се използват снимки/видео материали, които са благоприлични, почтителни и не представят децата като жертви. Децата следва да са облечени подходящо, а позите, които биха могли да бъдат възприети като събуждащи сексуални асоциации, следва да се избягват.

Отчитаме, че в спецификата на нашата работа в уязвими общности може да има случаи, в които децата биха могли да бъдат жертви, например на бедността. В тези случаи достойнството на детето следва да бъде съхранено, като същевременно реалността се представи по подходящ начин.

При споделяне на истински истории с участието на деца, когато има риск те да предизвикат нарушаване правата на децата или тяхното достойнство, ще бъдат променяни имената на децата и друга идентифицираща информация, така че да се подсигури тяхната сигурност.

При споделяне на публикации в социалните мрежи в каналите на “Заедно в час” се прилагат процедури на недопускане на изказвания или публикации от страна на потребители, които създават риск за деца.

За контакт: Фондация “Заедно в час”, бул. Цариградско шосе 111В, София 1784, тел. +359 2 988 06 88.

Стр. 2 от 2 от Декларацията

Приложение 7: Ценностите на Заедно в час

Във всекидневните си решения и действия общността на „Заедно в час“ се ръководи от шест основни ценности.

Фокус върху резултатите и дългосрочно въздействие

Водим се от убеждението, че всяко дете има правото и способността да постигне успех. Работим за постигането на дългосрочни, устойчиви резултати и взимаме решения, които целят възможно най-голямо въздействие. Стараем се да намерим баланс между ефективното постигане на краткосрочни резултати и осъществяването на дългосрочно въздействие. Когато е възможно, използваме данни, за да измерваме ефективността си и да насочваме действията си. Справяме се с трудностите и адаптираме подхода си, когато не успяваме да постигнем целите си в срок.

Ефективно сътрудничество

Работим за създаване на дългосрочни и смислени партньорства с всички участници в образователната система. Помагаме си, за да постигнем общите си цели. В съвместната си работа сме добронамерени и честни, отворени за обратна връзка и подкрепящи. Проявяваме нужното търпение, за да разберем гледната точка на другите и да адаптираме комуникацията и действията си, така че да постигнем ефективно сътрудничество и да реализираме общите си цели.

Професионализъм

Винаги действаме като посланици на мисията и организацията ни. Проявяваме постоянство – дори и в най-трудните и напрегнати моменти запазваме самообладание и професионално държание. Спазваме договорените крайни срокове и работим ефективно. Винаги използваме подходящ език и тон в общуването.

Уважение и скромност

Проявяваме уважение към всички хора – независимо от тяхната среда и възраст, убеждения и опит. Не правим бързи заключения за хората и вярваме в потенциала им за високи постижения. Отворени и любопитни сме за различните гледни точки.

Предприемачески дух

Посрещаме предизвикателствата с готовност и енергия. Намираме смели и иновативни решения на проблемите, без да жертваме професионализма и фокуса върху дългосрочните резултати. Отворени сме за нови идеи и преживявания, работим извън зоната си на комфорт, изпробваме нови решения, за да осъществим мисията си.

Постоянно учене

Стараем се постоянно да развиваме и да подобряваме себе си и своята общност, като се възползваме от всяка възможност за това и помагаме на всички наши колеги, съмишленици и партньори.

Приложение 8: Съдържание на [Ресурсна банка](#):

1. Закони
2. Координати на правителствени и неправителствени организации с отношение към риск за деца
3. Помагала и наръчници

Приложение 9: Контакти за сигнализиране към институции и служби при разпознаване на риск за деца:

112 - Национална система за приемане и обслужване на спешни повиквания

116 111 - Национална телефонна линия за сигнали за деца в риск

02/ 933 90 10; 02/ 933 90 11 - Държавна агенция за закрила на детето на Р България